

De Kleine Prins

www.kcdekleineprins.nl

**PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN
2015**

Voorwoord

Voor u ligt het Pedagogisch Beleidsplan 2015 van het christelijk kindercentrum 'De Kleine Prins' voor de locatie aan de Nassaulaan te Delft, waar peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaren worden opgevangen.

Het kindercentrum is in 2003 opgericht als peuterspeelzaal om jonge kinderen binnen een positief christelijke omgeving in groepsverband te leren spelen en dingen te ondernemen: zingen, bidden, spelen, naar een bijbelverhaal luisteren en knutselen zijn activiteiten die elke ochtend aanwezig zijn. In 2010 is 'De Kleine Prins' omgevormd tot een kindercentrum, waarbij de invulling van de ochtenden gelijk is gebleven.

In de loop van de jaren ontwikkelde 'De Kleine Prins' een gestructureerd dagprogramma, werd de visie op het gewenste pedagogisch handelen steeds duidelijker en namen regels vaste vormen aan. Dit leidde in 2010 tot een eerste versie van het pedagogisch beleidsplan, dat in 2015 is geactualiseerd.

De neerslag van dit actualiseren treft u aan in voorliggend Pedagogisch Beleidsplan 2015.

Als leiding en bestuur zijn wij trots op het resultaat en hopen dat wij door te werken vanuit het beschreven beleid onze peuters daadwerkelijk de veilige omgeving kunnen bieden waarin zij (leren) spelen.

Bij de oprichting en de verdere vormgeving hebben wij steeds Gods leiding ervaren. Wij hopen dat wij de peuters iets van de liefde van Onze Vader kunnen voorleven en meegeven.

Bram van Straalen

Voorzitter bestuur
Stichting kindercentrum 'De Kleine Prins'

Index

Hoofdstuk 1 Inleiding	4
Hoofdstuk 2 Missie en visie	6
Hoofdstuk 3 Ontwikkeling van het kind tussen twee en vier jaar	8
3.1 Motorische ontwikkeling	8
3.2 Spraak- en taalontwikkeling	8
3.3 Cognitieve ontwikkeling	8
3.4 Sociale ontwikkeling en persoonlijkheidsontwikkeling	9
3.5 Emotionele ontwikkeling	9
3.6 Spelontwikkeling	10
3.7 Seksuele ontwikkeling	10
Hoofdstuk 4 Pedagogisch handelen	11
4.1 Ontwikkelingsstimulering	11
4.1.1 Het brengen en ophalen van het kind	11
4.1.2 Wennen.....	12
4.1.3 Dagindeling	14
4.1.4 Activiteiten	15
4.2 Verzorging	16
4.2.1 Veiligheid	16
4.2.2 Hygiëne	17
4.2.3 Eten en drinken.....	18
4.2.4 WC-ronde	19
4.3 Waarden en normen	19
4.3.1 Positief zelfbeeld	19
4.3.2 Omgaan met verschillend gedrag/emoties	20
4.3.3 Belonen en straffen.....	22
4.3.4 Feesten.....	23
4.3.5 Verschillende culturen en geloven	23
Hoofdstuk 5 Contacten met ouders/verzorgers	25
5.1 Contacten met ouders	25
5.2 Activiteiten met ouders	25
5.3 Gezinsmappen/plakboeken	27
Bijlage 1 Vaste afsprakenlijstje.....	28
Bijlage 2 Aannamebeleid	30
Intakeformulier A	32
Intake formulier B	33

Hoofdstuk 1 Inleiding

Dit pedagogisch beleidsplan beschrijft de werkwijze van de leidsters van Kindercentrum 'De Kleine Prins'. Het is ontstaan in de praktijk door ons af te vragen wat, hoe en waarom we op een bepaalde manier handelen.

Het beleidsplan is bedoeld voor iedereen die op wat voor manier dan ook werkzaam is binnen het Kindercentrum, als ook de ouders/verzorgers van de kinderen. Daarnaast is het een officieel document, dat ingezien kan worden door verschillende instanties als de gemeente Delft of de GGD.

Verder is het pedagogisch beleid van belang om:

- de ouders en leidsters bekend te maken met verschillende regels en normen binnen het Kindercentrum
- een vaste richtlijn te hebben voor het inwerken van nieuwe leidsters
- bij problemen en/of onbespreekbare misverstanden terug te kunnen grijpen op de vastgestelde en vastgelegde regels en normen.
- verantwoording af te leggen tegenover verschillende instanties.

Locatie

Kindercentrum 'De Kleine Prins' is gevestigd in de Prins Mauritschool, Nassaulaan 54/56 te Delft.

Verantwoordelijkheid

'De Kleine Prins' valt onder verantwoordelijkheid van Stichting christelijk Kindercentrum 'De Kleine Prins' en voldoet aan de vastgestelde normen en eisen vastgelegd in de wet Kinderopvang. De stichting draagt zorg voor verzekering van het ongevalrisico van peuters en vrijwilligers gedurende het verblijf in het Kindercentrum of op de daarbij behorende terreinen.

De ouders dragen de verantwoordelijkheid van hun peuter(s) tot over de drempel van het lokaal en tot het moment dat de peuter is overgedragen aan de leidster. Omgekeerd eindigt de verantwoordelijkheid van de leidster na het overdragen aan de ouder.

De verantwoordelijkheid van de leidster is en blijft een secundaire verantwoordelijkheid. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de zorg en opvoeding van hun kind. Dit is een verantwoordelijkheid die zij blijven dragen, ook als zij hun kind voor bepaalde tijd voor verzorging en opvoeding naar het Kindercentrum brengen.

Organisatie

De leiding van Stichting christelijk Kindercentrum 'De Kleine Prins' wordt gevormd door een bestuur. Het bestuur streeft naar het realiseren van de doelstellingen van het Kindercentrum. Daarnaast is het eindverantwoordelijk voor het besturen en functioneren van het Kindercentrum. De coördinator zorgt voor de plaatsing van de peuters, contact met de ouders, aansturen van de leidsters en contact met het bestuur. Zij is de spil tussen het bestuur en de leidsters. Binnen het Kindercentrum zijn 3 leidsters werkzaam. Op iedere volle groep werken twee leidsters, die gediplomeerd zijn volgens de CAO Kinderopvang. Op een halve groep (maximaal 7 peuters) werkt één leidster. Tevens heeft het kindercentrum een vast team van invalleidsters die bij het uitvallen door bijvoorbeeld ziekte de vaste leidster kan vervangen.

Groepsopbouw

Iedere groep bestaat uit maximaal 16 peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. De peuter wordt, indien mogelijk, geplaatst op de groep waarvoor de ouder hem/haar heeft opgegeven. Op deze manier ontstaat er een groep met peuters van verschillende leeftijden, geslacht en culturen. De

groep wordt altijd geleid door twee leidsters. Wanneer er een leidster afwezig is, wordt er een vaste invalleidster ingeschakeld. Uitzondering hierop is de groep met max. 7 peuters. Deze groep wordt geleid door één vaste leidster. Indien de vaste leidster afwezig is, wordt er een andere vaste leidster ingeschakeld

Leesbaarheid

In het pedagogisch beleidsplan wordt in algemene zin gesproken over 'de peuter', 'het kind' of 'de ouder', met andere woorden, het is vrijwel geheel onzijdig geschreven. Dit is bedoeld om de leesbaarheid te bevorderen. Dit betekent dat voor de woorden: hij, hem, mamma, moeder of ouder(s) gelezen kan worden: zij, haar, pappa, vader en /of een andere verzorger van het kind.

Kinderen met een handicap

Kindercentrum 'De Kleine Prins' staat open ten opzichte van het plaatsen van een kind met een handicap. Om de plaatsing zo goed mogelijk te laten verlopen, hanteren we een aannamebeleid. Dit beleid vindt u in de bijlage.

Hoofdstuk 2 Missie en visie

Missie:

Het christelijk Kindercentrum 'De Kleine Prins' wil jonge kinderen begeleiden in hun sociale, emotionele, creatieve, verstandelijke en motorische ontwikkeling. Dit gebeurt door de kinderen onder deskundige leiding in groepsverband samen te brengen in een veilige en liefdevolle omgeving.

Visie:

De Bijbel, het woord van God, vormt het fundament van al het (pedagogisch) handelen van 'de Kleine Prins'. Uit de Bijbel weten wij dat de mens geschapen is naar Gods beeld en gelijkenis en in volmaakte harmonie met God leefde. In deze liefdevolle en harmonieuze relatie tussen God en de mens is als gevolg van menselijke ongehoorzaamheid een diep ingrijpende breuk ontstaan, die God wil herstellen door het verzoenende werk van de Heere Jezus Christus in de weg van geloof en bekering. In deze weg komt er door het vernieuwende werk van de Heilige Geest ook ruimte voor de vruchten van de Geest: liefde, blijdschap, vrede, goedheid, trouw, zachtmoedigheid en zelfbeheersing (Galaten 5: 22).

Gods Woord leert ons dat ieder mens een uniek, door God gewild schepsel is en daarom recht heeft op bescherming van geest en lichaam, en een positieve opbouwende en individuele benadering.

We voelen ons gesterkt in ons werk binnen 'De Kleine Prins' door de woorden uit Psalm 78:

*Wij willen het onze kinderen niet onthouden,
wij zullen aan het komend geslacht vertellen
van de roemrijke, krachtige daden van de HEER,
van de wonderen die hij heeft gedaan.
Dan zouden zij op God vertrouwen,
Gods grote daden niet vergeten
en zich richten naar zijn geboden.*

Onze visie op het vormgeven van een Kindercentrum betekent voor

de kinderen:

- dat we ieder kind als een unieke creatie van God onze Vader zien
- dat alle kinderen, ongeacht hun afkomst, worden geplaatst
- dat we elk kind optimaal tot zijn recht willen laten komen door het structuur te bieden en liefde te geven
- dat we de kinderen vertellen over God, onze Vader, en Jezus, onze Verlosser en er ook over zingen en bidden waardoor we hen de liefde van God willen meegeven

de leidsters:

- dat zij het werken met de jonge kinderen zien als mogelijkheid om uiting te geven aan hun geloof in God
- dat zij de kinderen met liefde en respect benaderen
- dat zij respect hebben voor alle ouders en hen open en eerlijk informeren over het welbevinden van hun kinderen
- dat zij de kinderen met aandacht volgen en bij eventuele problemen met een kind in overleg met de ouders zoeken naar een oplossing

de ouders:

- dat zij de missie en visie van 'De Kleine Prins' respecteren
- dat zij bij onverhoopte problemen met een kind open en eerlijk overleggen met de leidsters

Hoofdstuk 3 Ontwikkeling van het kind tussen twee en vier jaar

Tijdens de eerste vier levensjaren maakt een kind een enorme ontwikkeling door. In korte tijd ontwikkelt een kind een grote zelfstandigheid.

Een goede ontwikkeling is afhankelijk van interne én externe factoren, van wat het kind zelf meebrengt aan erfelijke aanleg en van de stimulans die het in zijn omgeving krijgt om zich te ontwikkelen. De snelheid waarmee en op welke wijze dit gebeurt, verschilt natuurlijk per kind. Ieder kind heeft namelijk zijn eigen persoonlijkheid, intelligentie en capaciteiten. En bij ieder kind is de stimulans uit de omgeving verschillend. Vooral de interactie tussen het kind en zijn omgeving achten wij van groot belang voor een goed verloop van de ontwikkeling.

Op het Kindercentrum proberen wij een sfeer te creëren waarin het kind zich op zijn gemak voelt. Op die manier kan het zich optimaal ontwikkelen op alle gebieden.

In de volgende paragrafen worden in het kort de ontwikkelingsgebieden uiteengezet.

3.1 Motorische ontwikkeling

Motoriek is het geheel aan bewegingen en bewegingspatronen dat de mens in staat stelt zijn lichaam te bewegen, te gebruiken en voort te bewegen. Wanneer het kind de leeftijd van drie jaar heeft bereikt, is de ontwikkeling van de grove motoriek een flink eind gevorderd. Hoewel onhandig en onzeker, is het kind in staat te lopen, een trap te beklimmen of te springen.

De fijne motoriek is zo ver ontwikkeld dat het kind een potlood met duim en wijsvinger kan vasthouden. In de voorafgaande periode gebeurde dit nog met de volle hand. Een tekening bestaat in deze tijd voornamelijk uit krassen en strepen die voor het kind echter een duidelijke betekenis hebben. In de regel maakt een kind eerst horizontale krassen, voordat het in de gaten krijgt dat het ook verticale krassen kan maken. Het tekenen moeten we de eerste twee jaren voornamelijk opvatten als een bewegingsspel. Zo rond het derde jaar ontdekt het kind dat zijn tekeningen op iets kunnen lijken.

3.2 Spraak- en taalontwikkeling

Taal maakt het bewust denken, communicatie, zelfkennis en het uiten van gevoelens mogelijk. Vanaf ongeveer twee jaar gaat het kind zinnen vormen die bestaan uit meerdere woorden. Het kind gaat ook andersoortige woorden gebruiken, zoals voorzetsels (in, op, boven, onder) en bijvoeglijke naamwoorden (grote fiets, lieve hond.)

Dat taal nauw verbonden is met het denken kun je merken als het kind zo'n vier jaar oud is. Het komt dan in de "waarom-periode". Het stelt veel vragen als: waar kom ik vandaan? Waarom ga je koken? Waarom doe je je jas aan? Ook het feit dat het kind op een gegeven moment woorden gaat gebruiken als "want, omdat, maar" zal zijn denken stimuleren. Nu is een kind in staat om verbanden te leggen, om overeenkomsten te zoeken en om oorzaak en gevolg van elkaar te scheiden.

3.3 Cognitieve ontwikkeling

Een kind heeft een natuurlijke drang om de wereld te ontdekken. Deze ontdekkingsdrang zie je al bij een baby. Hierbij wordt het kind geprikkeld door zijn omgeving. Om uit te kunnen groeien tot een zelfstandig individu is het ook noodzakelijk dat het kind zijn wereld leert kennen.

Een kind leert op verschillende manieren. Door de dingen zelf te doen; ze te ervaren en dan bij voorkeur in verschillende situaties. Door dingen eindeloos te oefenen, te herhalen. En tot slot leert het kind doordat anderen ze, al of niet bewust, voordoen. Het kind doet het na.

Het denken en taal hangen met elkaar samen, maar ook het denken en het leren van het jonge kind sluiten nauw op elkaar aan. Het denken van de peuter is nog erg concreet. Dat wil zeggen dat het kind zich alleen richt op datgene dat tastbaar is, wat hij ziet en waar hij iets mee kan doen.

Een peuter die in zijn bed ligt kan op dat moment wel bedenken hoe hij eruit komt, maar hij kan dit niet bedenken als hij beneden in de huiskamer zit. Hij kan zich wel iets voorstellen bij begrippen als "stoel", "lepel", maar begrippen als meubels en bestek zeggen hem nog niets. Een peuter kan nog geen onderscheid maken tussen dat wat leeft en dat wat niet leeft en tussen werkelijkheid en fantasie (magisch denken.) Daarom gaat hij zelf verklaringen bedenken voor datgene wat hij niet begrijpt. In de televisie wonen bijvoorbeeld mensen en sprookjes gebeuren echt. Deze manier van denken kan een peuter heel erg angstig maken. Als alles mogelijk is, dan is het bijvoorbeeld ook mogelijk om met het water uit het bad in het afvoerputje te verdwijnen. Aan levenloze dingen kent een peuter menselijke eigenschappen toe: een kopje dat kapot valt is bijvoorbeeld stout. Ook in zijn spel komt het zogenaamde animistische denken terug: hij zegt bijvoorbeeld dat zijn zus stil moet zijn, omdat anders de beer wakker wordt. Uit het bovenstaande blijkt dat de peuter nog niet in staat is om logische verbanden aan te brengen. Het inzicht in oorzaak en gevolg ontbreekt. Als de beker kapot valt omdat de peuter er tegenaan stoot, ligt de oorzaak van het kapot vallen niet bij de peuter, maar bij de beker. Die is immers gevallen.

3.4 Sociale ontwikkeling en persoonlijkheidsontwikkeling

Vanaf de geboorte heeft het kind een eigen persoonlijkheid. Er is sprake van een aangeboren temperament. Kinderen reageren verschillend op gelijke omstandigheden. Het ene kind is motorisch erg actief, terwijl een ander kind meer passief is.

Doordat de peuter voortdurend bezig is met het leren kennen van de wereld ontstaat er bij hem langzamerhand het "ik-besef". Het wordt hem steeds duidelijker dat hij het is die de bal weggooit en dat hij het is die een koekje pakt. Hij beseft dat hij los van anderen iets kan doen. In dit gedrag is een peuter behoorlijk egocentrisch, en dat hoort volledig bij zijn ontwikkeling. In zijn denken en voelen is geen ruimte voor anderen. Op verstandelijk niveau kan hij nog niet bevatten dat er andere mensen zijn die eigen gevoelens, eigen gedachten en eigen behoeften hebben.

Het feit dat de peuter macht over zichzelf ontdekt, brengt ook met zich mee dat hij zijn eigen wil ontdekt. De peuter merkt dat hij anders kan handelen dan anderen, dat hij zich kan verzetten tegen bijvoorbeeld zijn opvoeder. Als hij van papa zijn jas aan moet, wil de peuter dat niet. Voor ons als opvoeders is dit een moeilijke fase in de ontwikkeling. Dat de peuter zijn wil aan ons durft te tonen ervaren we als positief. Hij laat namelijk zien dat hij zich veilig voelt en daarom ook zijn gevoelens van ongenoegen durft te tonen.

De koppigheid van de peuter komt ook tot uiting in het feit dat hij alles zelf wil doen. Hij wil zelf zijn brood smeren, zelf de kinderwagen waar zijn zusje in ligt duwen. Het is van de peuter geen boze opzet dat hij koppig is. Het is voor hem moeilijk om eenmaal getoond verzet weer te laten varen. Daar is hij nog niet flexibel genoeg voor.

Voor de wilsontwikkeling is de koppigheidsfase van groot belang. Immers de peuter experimenteert en oefent met de eigen wil. Het komt de persoonlijkheidsontwikkeling ten goede als de peuter deze fase goed door komt.

3.5 Emotionele ontwikkeling.

Om zich goed te kunnen hechten is een vaste liefdevolle relatie tussen ouders/verzorgers en het kind van groot belang. Pas dan kan het kind zich veilig en geborgen voelen bij zijn ouders/verzorgers, maar ook in andere situaties.

Een kind dat zich veilig voelt, durft de wereld te ontdekken. Ook al zijn de ouders/verzorgers niet in de buurt, het kind vertrouwt erop dat het altijd weer op ze terug kan vallen. Een veilig gehecht kind durft te experimenteren met zijn eigen wil. Hij durft zijn opvoeders boos te maken, omdat hij weet dat hij hun liefde niet verliest.

In veel situaties is de peuter een kind dat sterk en emotioneel reageert. Vaak van het ene uiterste in het andere. Driftbuien, slaan, bijten en ontzettend lief en aardig zijn. Vrijwel altijd moet de oorzaak hiervoor gezocht worden in het feit dat het kind nog niet onder woorden kan brengen wat hij voelt of wil. Hij kan nog niet vertellen dat hij boos is omdat een ander kind zijn bal afpakt. Daarom slaat hij dat kind. Of dat hij jaloers is omdat de opvoeder met een baby op schoot zit. Daarom knijpt hij de baby (of de opvoeder).

Het komt ook voor dat de peuter wel goede bedoelingen met zijn gedrag heeft, maar dat hij wat onstuimig te werk gaat. Hij wil bijvoorbeeld een baby aaien, maar doet dit zo hard dat het op slaan lijkt. Of de peuter wil een kind omhelzen, maar knijpt hem fijn.

3.6 Spelontwikkeling

Spel neemt in de ontwikkeling van kinderen een grote plaats in. Voor alle facetten van de ontwikkeling is spel van groot belang. Door te rennen, klimmen en klauteren, oefent het kind zijn grove motoriek. Door te spelen leert het kind de eigenschappen van voorwerpen kennen. Hij leert dat hij bijvoorbeeld blokjes wel kan stapelen, maar dat dat met ballen niet lukt. Ook leert het kind door middel van spel contacten te leggen, samen te werken en rekening te houden met de wensen en behoeften van anderen. Spel doet een beroep op creativiteit en fantasie. Het kind kan uren met een pop spelen of van een tafelkleed een tent maken. In spel kan het kind zich uitleven en gebeurtenissen verwerken. Zo kan het kind een indringende ervaring nog maanden naspelen. In de peuterfase heeft een kind veel behoefte aan beweging. Wanneer er in het Kindercentrum een glijbaan of klimrek aanwezig is, valt het op dat peuters hier direct naar toe gaan.

Vanaf de geboorte is er al een vorm van sociaal spel te zien in de interactie tussen ouder/verzorger en kind. Hoewel het vaak lijkt alsof de kinderen samen spelen, spelen kinderen vaak tot aan hun derde jaar naast elkaar in plaats van met elkaar. De kinderen zijn met zijn drieën met poppen aan het spelen, maar alle drie apart. Ieder kind is zich wel bewust van de andere kinderen. Hij is nieuwsgierig en zal contact met hen willen. Pas bij de kleuter komen we rollenspellen tegen waarbij echt sprake is van een rolverdeling en van echt samenspel met andere kleuters.

Om goed te kunnen spelen is gerichte aandacht nodig. Hij moet voldoende concentratie hebben om het spel ook af te maken. Al wordt zijn aandacht soms even afgeleid, hij zal zich toch weer richten op waar hij mee bezig was. Een kind dat verdiept is in zijn spel merkt niet eens op wat er om hem heen gebeurt. Al zijn aandacht is gericht op zijn spel. Hij haalt alles uit het spel wat erin zit.

Voor jonge kinderen is het dan ook erg moeilijk om onderbroken te worden om bijvoorbeeld te gaan eten. Hij kan niet overzien hoe de situatie na het eten zal zijn en het woord "straks" is voor een kind nog erg abstract. Pas als een kind vijf jaar is kan hij zijn spel onderbreken en er later weer mee doorgaan.

3.7 Seksuele ontwikkeling.

Als peuter leert het kind zijn eigen lijf kennen en alle lichaamsdelen benoemen. De interesse in hoe andere kinderen eruitzien volgt hierop. Hij ontdekt op deze leeftijd ook de verschillen tussen jongens en meisjes.

Bij de peuter is nog geen sprake van schaamte. Hij gedraagt zich spontaan en open en hij heeft er geen moeite mee om te midden van anderen op het potje te gaan of de kleren uit te trekken. Door opmerkingen van volwassenen verliest het kind deze spontaniteit en openheid. De peuterleeftijd is ook de leeftijd waarop kinderen zindelijk worden. Met het zindelijk worden wordt het kind zich bewust van de eigen urine en ontlasting alsook van zijn uitscheidingsorganen.

Hoofdstuk 4 Pedagogisch handelen

4.1 Ontwikkelingsstimulering

4.1.1 Het brengen en ophalen van het kind

Brengen

Tussen 8:30 en 9.00 uur kunnen de ouders hun peuter brengen; zij hebben dan de gelegenheid om samen met het kind een puzzeltje te maken of een boekje te lezen.

Sommige kinderen geeft dit een gevoel van zekerheid. Het is een voorbereiding op het afscheid nemen. Andere kinderen hebben er geen behoefte aan en willen meteen gaan spelen. De ouders kunnen kijken hoe het kind speelt en met wie. Er is ook gelegenheid om de leidster dingen te vragen, praktische zaken door te geven (bijv. Telefoonnummers, zindelijkheid), maar ook hoe het met het kind in de groep gaat. Het is ook een moment om met andere ouders in contact te komen. Het brengen van de kinderen 's morgens betekent dat zij afscheid moeten nemen van de ouder. De kinderen leren dat zij later weer zullen worden opgehaald. Voor jonge kinderen betekent uit het gezicht verdwijnen ook een definitief weg zijn. Het is belangrijk dat er duidelijk afscheid wordt genomen. Een beetje verdriet om het afscheid is beter te verwerken dan het gevoel plotseling in de steek gelaten te zijn.

Belangrijk bij het afscheid nemen is dat de ouder duidelijk maakt aan het kind dat het weggaat, dat het eventueel nog even zwaait voor het raam en ook weer komt ophalen. Als er eenmaal afscheid genomen is, is het niet verstandig om meteen weer binnen te komen.

Stiekem weggaan, als het kind "lekker speelt", heeft een negatief effect: het kind gaat lopen zoeken, waar mama of papa is gebleven. Op deze wijze kan het vertrouwen niet opgebouwd worden. Als het afscheid voor een kind moeilijk is wordt er aangeraden om het afscheid kort te houden. Dan is meestal het verdriet snel weer over. Om negen uur begint het groepsprogramma en is het de bedoeling dat de ouders de groep verlaten hebben.

Ophalen

Het afscheid nemen aan het begin van de ochtend is een belangrijk moment, evenals het ophalen van de peuter aan het eind van de ochtend. Ouders kunnen hun kind ophalen na 12:00 uur en voor 12:30 uur. Er wordt dan afscheid genomen van de nog aanwezige kinderen en de leiding. Voor de meeste kinderen is het prettig als ook dit afscheid niet al te lang duurt.

Het op tijd aanwezig zijn van de ouders is van groot belang voor het kind. Het weg zien gaan van alle andere kinderen en het alleen overblijven, kan het gevoel geven van in de steek gelaten te worden. Dit kan als resultaat hebben dat het kind niet meer naar het Kindercentrum wil.

Als iemand anders dan de ouder het kind komt ophalen van het Kindercentrum, dan verzoeken wij de ouders aan ons door te geven wie hen komt ophalen. Ook aan het kind moet duidelijk worden verteld wie hen komt halen. Het zien van een vertrouwd persoon geeft het kind de bevestiging dat hij ook weer opgehaald wordt.

4.1.2 Wennen

Eerste ochtend

Het Kindercentrum is vaak de eerste plaats en de eerste keer dat een kind in aanraking komt met een voor hem vreemde omgeving, vreemde leidsters en andere kinderen. Voor ouders is het soms de eerste keer dat zij hun kind achterlaten in een nieuwe omgeving. Zowel de ouders als het kind moeten vertrouwen krijgen in de omgeving en in de leiding. Bovendien moet het kind wennen aan het feit dat zijn moeder of vader hem altijd weer komt ophalen.

Tijdens de eerste speelochtend van de peuter wordt de ouders de gelegenheid geboden om de ochtend aanwezig te zijn, zodat ze een indruk kunnen krijgen van de werkwijze van de leidster en de groep.

Wengedrag

In het Kindercentrum hebben we te maken met verschillende "soorten" wengedrag. Hieronder wordt uitgelegd welke dit zijn en hoe hier mee om wordt gegaan. Anders gezegd: het herkennen en oplossen.

Hechtingsgedrag

Een kind dat grotendeels verzorgd en opgevoed wordt door de ouders gaat zich hechten aan de ouders/verzorgers. Een kind dat "veilig" gehecht is aan bijv. zijn moeder, heeft op grond van zijn ervaringen vertrouwen gekregen in haar. Hierdoor voelt het zich veilig en heeft niet zo'n moeite met het afscheid nemen en achtergelaten te worden op het Kindercentrum.

Het kind heeft een veilige basis, om van daaruit op onderzoek te gaan en heeft het vertrouwen in het feit dat "mama" hem weer komt ophalen. De peuter kan huilen als de hechtingsfiguur weggaat, maar lacht en is blij als de hechtingsfiguur terug is. Een kind wat "angstig" gehecht kan heel anders reageren:

- of het kind geeft nauwelijks aandacht aan de terugkerende hechtingsfiguur en lijkt onverstoorbaar door te spelen (angstig - vermijdende gehechtheid);
- of het kind lijkt ieder vertrouwen in de hechtingsfiguur te hebben verloren. Als de hechtingsfiguur weg is, huilt het veel en zoekt wanhopig naar de hechtingsfiguur. Bij terugkeer klampt het kind zich vast aan de hechtingsfiguur en toont zich tegelijkertijd boos over zijn afwezigheid (angstig - afwerende gehechtheid.) Bij dit gedrag geeft het kind soms de hechtingsfiguur of de leidster een klap, om zijn boosheid te uiten;
- ook de ouder kan angstig gehecht zijn aan het kind. De angst om fouten te maken kan leiden tot overdreven bezorgdheid en tot het feit dat zij grote moeite heeft het kind op het Kindercentrum achter te laten. Het is belangrijk dat de scheiding tussen hechtingsfiguur en het kind geleidelijk aan verloopt zodat beiden de tijd krijgen vertrouwen op te bouwen met de nieuwe situatie (gewenningsperiode).

Door zowel ouder als kind bij het ophalen te observeren kunnen de leidsters ontdekken of de relatie al dan niet een veilige relatie is. Als na observatie blijkt dat dit een angstige relatie is, wordt in overleg met collega en coördinatrice een gesprek aangegaan met de ouders. Dit altijd in het belang van het kind.

Huilgedrag

Het kan voorkomen dat peuters huilen tijdens de gewenningsperiode bij het afscheid nemen. De ervaring leert dat in de meeste gevallen het kind snel rustig wordt, als de drukte van het afscheid nemen voorbij is, er gezwaaid is en de moeder uit het zicht is verdwenen. Toch zijn er wel eens kinderen die blijven huilen. Er zijn diverse soorten huilgedrag:

- a) **Krijzers**
Krijzers zijn niet tot bedaren te brengen, ook niet nadat de leidsters alle pedagogische middelen hebben toegepast (variërend van "negeren" tot en met "op schoot nemen" en "optimale persoonlijke aandacht geven"). Als het huilen "traumatische" vormen aanneemt, worden de ouders gebeld. Zij krijgen dan het advies om naar het Kindercentrum te komen en de rest van de tijd aanwezig te blijven. Indien het kind in het bijzijn van de ouders niet stil wordt, krijgen de ouders het advies om het kind mee naar huis te nemen en het de volgende keer weer te proberen.
- b) **Stille verdrieters**
"Stille verdrieters" kijken ernstig, ze denken meer dan ze huilen en ze vragen veel naar mama. Doordat de leidster deze kinderen veel aandacht geven en door te zeggen: "mama moet nog even stofzuigen en dan komt ze je halen" begrijpen ze dat en komen ze op den duur zelfs tot spelen. "Stille verdrieters" wijken soms niet van een leidster. De leidster probeert het vertrouwen van het kind te winnen door het kind bij alles wat ze doet te betrekken en alles te verwoorden. Als dit vertrouwen er is wordt het kind langzaam gestimuleerd wat losser te komen van de leidster en ook eens naast de andere leidster te gaan zitten of mee te doen met de andere kinderen.
- c) **Droge tranen huilers en krokodillentranen huilers**
Deze peuters huilen meestal alleen als de moeder nog aanwezig is. Zodra de moeder vertrekt en uit het zicht is verdwenen houdt het huilen doorgaans vanzelf op en gaat de peuter spelen.

Moeilijkheden rond afscheid nemen

Moeilijkheden rond afscheid nemen en niet naar het Kindercentrum willen, blijft overigens niet beperkt tot de wenperiode. Het kind kan zich opeens verzetten na een periode waarin het graag naar het Kindercentrum ging. Deze reactie hoeft niet te duiden op een terugval. Het kind kan bang zijn geworden voor een ander kind of een "onzichtbare" ruzie hebben. Het kan ook een stap vooruit betekenen: het kind wordt zich bewuster van zichzelf en het onderscheid tussen de ouders en de leidsters. Het bewuster worden van zichzelf gaat vaak samen met een groot gevoel van afhankelijkheid en verlangen om dicht bij de ouder te zijn. Het afscheid nemen en/of het gevoel achtergelaten te worden wordt scherper en het kind protesteert of wordt bang. Door in te gaan op de gevoelens van het kind en samen te werken met de ouders trachten de leidsters het vertrouwen van het kind opnieuw te winnen en zijn angst weg te nemen.

Onzekerheid van ouders

Ook door onzekerheid van de ouders over het achterlaten van hun kind, bestaat de kans dat het kind veel moeite heeft met afscheid nemen. Door een dagdeel mee te draaien en de mogelijkheid tot telefonisch contact tijdens de speeltijd wordt getracht de onzekerheid weg te nemen. Soms wordt het advies gegeven (ongezien voor het kind) even naar binnen te kijken en voor eigen geruststelling te constateren dat alles goed gaat. Als het goed gaat, sturen de leidsters de ouders een sms om ouders even gerust te stellen.

Als het wennen niet lukt

Blijft het kind ontroostbaar na het afscheid, dan wordt in overleg met de ouders naar een oplossing gezocht.

Deze oplossingen variëren van:

- het kind voorlopig een uurtje later te brengen. Bijvoorbeeld op een rustig moment dat de groep aan tafel zit. Zo wordt de speeltijd niet te lang en komt het kind niet in de drukte binnen;
- het kind voorlopig eerder op te halen (dit als blijkt dat het kind halverwege de tijd moe wordt en gaat huilen);
- een knuffel, doekje of speen van het kind mee geven als troost;
- de ouder vragen er bij te blijven en het afscheid nemen langzamerhand af te bouwen, door de eerste keer een paar keer kort weg te gaan ("even naar de wc") en de keer daarop wat langer weg te gaan en zo het afscheid nemen af te bouwen;
- eventueel de ouder verzoeken om weg te gaan en te verzekeren, dat indien het kind ontroostbaar blijkt, dat de leidster de ouder opbelt. Ouders mogen ook zelf naar het Kindercentrum bellen;
- de ouders adviseren om samen met het kind thuis een boekje te lezen over het Kindercentrum, zodat het kind dingen gaat herkennen en zo vertrouwen in het Kindercentrum op kan gaan bouwen;
- de moeder adviseren iets van zichzelf achter te laten, zodat het kind ziet dat er van mama ook nog iets is.

Als het echt niet "lukt" met een kind en het kind toont zich "ongelukkig" met de situatie dan wordt geadviseerd het kind voorlopig thuis te houden en het bijvoorbeeld na 3 maanden opnieuw te proberen. Er moet in ieder geval voorkomen worden dat het kind angstig gedrag gaat vertonen, wat kan resulteren dat het niet meer naar het Kindercentrum wil.

Als het kind gewend is

Als het kind vertrouwen heeft opgebouwd in de omgeving en in het feit dat zijn moeder hem weer komt ophalen, kan hij zich gaan hechten aan de leidsters. Om het hechtingsgedrag te bevorderen reageren de leidsters spontaan op signalen die het kind uitzendt om aandacht te trekken. Hechtingsgedrag is een positief gedrag. Het is een wijze van leren omgaan met anderen (sociale en emotionele ontwikkeling) en het zich leren handhaven in een bepaalde omgeving. Wanneer er veel en positief op het kind wordt gereageerd leert hij het verband te leggen tussen zijn gedrag en het effect daarvan op de omgeving en wordt hij gemotiveerd greep te krijgen op deze omgeving. Hij gaat zich steeds veiliger voelen en uiteindelijk zal hij zelf op onderzoek uitgaan en zelf gaan spelen.

4.1.3 Dagindeling

Op Kindercentrum 'De Kleine Prins' werken we bewust met een vaste dagindeling. Aan de hand van deze indeling weten de kinderen wat er komen gaat.

De dagindeling ziet er als volgt uit:

8:30 tot 9:00	Kinderen gebracht. Vrij spelen
9:00 tot 10:00	vrij spelen
10:00	kring, fruit eten, vrij spelen
10:45	opruimen en toiletronde/ luiers verschonen

11:00 tot 12:45	Buitenspelen
12:00	biscuitjes/ soepstengel eten + georganiseerde activiteit (bv kring met prentenboek/ duplo bouwen aan tafel/ met elkaar met de klei spelen)
12:30	kinderen opgehaald

Door iedere dag deze indeling te hanteren wordt een discussie tussen kind en leidster, over wat wanneer gedaan wordt, voorkomen. Ook brengen we op deze manier rust en structuur aan tijdens de ochtend. Een enkele keer verloopt een dag anders, bijvoorbeeld omdat we eerder buiten gaan spelen bij mooi weer. We doen de kring direct om 9.00 uur of vieren aan het einde van de ochtend een verjaardagsfeestje.

4.1.4 Activiteiten

Ochtendkring

De leidsters beginnen de kring door het liedje 'We maken een kringetje' te zingen. Een herkenning voor de kinderen dat ze een stoeltje moeten pakken en in de kring moeten gaan zitten. Tijdens de kring worden de namen van de kinderen voorgelezen, zo leren de kinderen elkaar kennen. Nieuwe kinderen worden voorgesteld en bijzonderheden worden gemeld. Bijvoorbeeld als een kind ziek, jarig of voor het laatst is. De kinderen krijgen de mogelijkheid iets te vertellen en worden gestimuleerd naar elkaar te luisteren en op hun beurt te wachten. Er worden in deze kring voornamelijk christelijke liedjes gezongen, gebeden en een verhaal uit de Bijbel verteld of voorgelezen.

Thema's

Verspreid over het jaar staat in het Kindercentrum een aantal thema's centraal. De activiteiten, liedjes, voorleesboeken en aankleding van de zaal zijn thematisch met elkaar verbonden. Het bijbelthema-rooster is er, zodat twee of drie weken lang iedere dag hetzelfde verhaal behandeld wordt. Hierin zijn de christelijke feestdagen opgenomen: Kerst, Goede vrijdag, Pasen, Hemelvaart en Pinksteren. Naast het bijbelthema is er een ander thema dat aansluit op het seizoen (herfst, winter, lente, zomer), belevingswereld van het kind (bijv. de winkel) of het ontwikkelingsniveau (bijv. de kleuren).

Creatieve activiteiten

Een knutselactiviteit kan plaatsvinden na de kring of tijdens het moment van vrij spelen. De activiteit sluit aan bij het bijbelthema of een ander thema wat op dat moment behandeld wordt. De activiteit is niet verplicht, maar wordt aan alle peuters aangeboden. Kinderen kunnen kennis maken en experimenteren met creatieve middelen: klei, zand, water, papier, karton, stof, verf. De leidster laat het kind zoveel mogelijk zelf doen om hun creativiteit te ontwikkelen. Soms doet ze zelf mee of geeft aanwijzingen om de kinderen op weg te helpen. Ook worden de kinderen gestimuleerd om naar elkaar te kijken om zo een voorbeeld voor elkaar te zijn. Hierbij wordt gelet op het ontwikkelingsniveau van de kinderen.

Vrij spel

Het spelmateriaal is bewust aangeschaft. Het moet de kinderen helpen en stimuleren zich te ontwikkelen. Het speelgoed heeft een vaste plaats. Op een enkele uitzondering na mag de peuter dit zelf pakken.

Er is divers spelaanbod en spelmateriaal dat de fantasie, de grove en fijne motoriek prikkelt en dat aansluit op de cognitieve ontwikkeling van de kinderen. Verschillende aspecten van de ontwikkeling van elk kind kunnen in het vrije spel tot ontplooiing komen.

- Voor fantasie/rollenspel: doktersspullen, keukenspullen, poppen en poppenwagens, boerderijdieren, gereedschap.
- Voor de grove motoriek: loopauto's, ~~de trap~~, fietsen, plank buiten, wipwap.
- Voor de fijne motoriek: duplo, krijt, kleurpotloden, stiften, kralen, klei, insteekmozaïek.
- Voor de cognitieve ontwikkeling: puzzels, ~~kassa~~, spelletjes als domino en memorie

4.2 Verzorging

4.2.1 Veiligheid

Met de uitvoering van de Wet kinderopvang per 1 januari 2006 zijn de instellingen zelf verantwoordelijk voor een veilige en gezonde omgeving.

Door de GGD is een brochure uitgegeven, waarin zij kindercentra in het algemeen richtlijnen geven over veiligheid in de fysieke omgeving (speelplaats, speeltoestellen, zandbak, groepsruimte, calamiteiten, brandveiligheid en ontruimingsplan).

Waar van toepassing, worden deze richtlijnen toegepast.

Materiaal

Bij de aanschaf van speel- en knutselmateriaal wordt gelet op duurzaamheid, hygiëne, kindvriendelijkheid en het milieu. Het speelgoed mag niet te klein zijn, houten speelgoed mag niet splinteren, het speelgoed moet stevig zijn. Het mag niet gemakkelijk breken. Creatief materiaal moet gifvrij zijn; lijm en verf zijn er op waterbasis. Tijdens het opruimen wordt speelgoed gecontroleerd, wat kapot is wordt direct gerepareerd of weggegooid. Klein speelgoed (zoals insteekmozaïek), prikpenen en scharen worden alleen gebruikt onder toezicht van de leidsters.

Groepsruimte

Door de GGD zijn adviezen gegeven rondom veiligheid in het lokaal. De adviezen zijn: trapleuning langs de trap buiten, radiatorombouw, afdekken van stopcontacten en verwarmingsbuizen, deurspleetbeveiligers en koffiezetapparaat en waterkoker hoog neer zetten. Deze adviezen waren specifiek van toepassing op de groepsruimte van 'De Kleine Prins' en zijn uitgevoerd.

Brandpreventie

Het kindercentrum valt onder het BHV-team (Bedrijf Hulpverleningsteam) van de Prins Mauritschool. Dit houdt in dat het Kindercentrum is opgenomen in het ontruimingsplan van de school. Wanneer bij calamiteiten de school ontruimd wordt gaan de kinderen en leidster naar buiten. Dit gebeurt op dezelfde manier als waarop tijdens een ochtend op het Kindercentrum naar buiten wordt gegaan: kinderen houden een gekleurde ring van het ringenkoord vast. Naast de ingang van de groepsruimte hangt een plattegrond met de vluchtwegen, brandalarmmelders en brandblusmiddelen. Daarnaast hangt het ontruimingsplan wat één keer per jaar geoefend wordt. Alle vaste leidsters zijn in het bezit van een geldig kinder-EHBO diploma.

Vier-ogen-principe

Bij 1 halve groep is de deur de gehele dag geopend; Bij de deur is een zogenaamd traphekje geplaatst om weglopen van peuters te voorkomen. Bij een halve groep kan er onverwachts door het personeel van de Prins Mauritschool worden binnengelopen en natuurlijk komen ouders/ verzorgers hun kind brengen of halen. De groepsruimte is aan de zijkant voorzien van grote hoge ramen, zodat er altijd van buiten naar binnen gekeken kan worden. De groepsruimte is ook zodanig ingericht dat de medewerker de hele ruimte in zijn geheel kan overzien. De toiletruimten van de peuters is op de gang. De deuren zijn open hiervan, waardoor er zicht is op de toiletgang. Kindercentrum De Kleine Prins vraagt van iedere medewerker of stagiaire een Verklaring Omtrent Gedrag. Nieuw personeel wordt pas aangenomen na een mate van screening en eventueel referentievraag. Stagiaires staan altijd boventallig op de groep en dus nooit alleen.

4.2.2 Hygiëne

Het afweersysteem van jonge kinderen is nog volop in ontwikkeling. Via de andere kinderen van de groep en door het gebruik van gezamenlijk speelgoed komen zij op jonge leeftijd in contact met allerlei ziekteverwekkers waartegen zij nog geen weerstand hebben opgebouwd. Om besmetting te voorkomen en het aantal schadelijke ziekteverwekkers tot een minimum te beperken is een goede hygiëne belangrijk.

Persoonlijke hygiëne

Leidsters kunnen ziektekiemen overbrengen van het ene kind via hun handen op een ander kind. Persoonlijk hygiëne is daarom belangrijk. De leidster wast de handen voor het aanraken van voedsel en voor het verzorgen van een wond. Bij het aanbrengen van zalf of crème draagt de leidster handschoenen. Leidsters en kinderen wassen de handen na hoesten, niezen of snuiten, toiletgebruik, verschonen van kinderen, contact met lichaamsvocht, contact met vuil textiel of de afvalbak, schoonmaakwerkzaamheden.

Groepsruimte

Een gezond binnenmilieu houdt in dat de lucht schoon en fris is. Het bevat weinig stofdeeltjes en micro-organismen. De temperatuur en vochtigheid van de lucht mogen niet te laag of te hoog zijn. Voldoende ventilatie is een voorwaarde voor een gezond binnenmilieu. Wanneer de groepsruimte in gebruik is staan de ventilatieroosters open.

Ook wordt de groepsruimte regelmatig gelucht. Dit gebeurt voordat de ochtend begint en als de kinderen buiten spelen.

Zandbak

De buitenzandbak is in zijn geheel afgedekt met een afdekhoes om te voorkomen dat honden en katten gebruik maken van de zandbak. Er wordt niet gegeten of gedronken in en om de zandbak. Na het spelen met zand wassen kinderen en leidsters de handen.

Schoonmaken

De schoonmakers van de Prins Mauritschool maken iedere dag de toiletten schoon. Twee Er is een schoonmaakrooster voor de leidsters waarop dagelijkse, wekelijkse en maandelijkse werkzaamheden staan vermeld.

Met behulp van ouders wordt het speelgoed twee keer per jaar schoon gemaakt. Zonodig gebeurt dit vaker, bijvoorbeeld als het zichtbaar vuil is.

4.2.3 Eten en drinken

Tijdens de ochtend krijgen de kinderen de gelegenheid te eten en te drinken.

Bij binnenkomst wordt het meegebrachte drinken voorzien van naam in de daarvoor bestemde bak gezet. Het meegebrachte fruit wordt verzameld in de fruitmand. Rond half elf gaan we samen met alle peuters fruit eten en drinken aan tafel. Na het zingen van het liedje "smaak'lijk eten en smaak'lijk drinken" zal de leidsters met assistentie van de knecht het eten en drinken uitdelen.

De peuters wordt geleerd aan tafel te blijven zitten tot iedereen klaar is. Bij nieuwe kinderen wordt dit niet gedwongen, maar langzaam aangeleerd. De leidsters vertellen wanneer de peuters van tafel mogen gaan.

Aan het einde van de ochtend, na het buitenspelen, krijgen de peuters een kleine verantwoorde versnapering waarna ze deelnemen aan een gezamenlijke activiteit aan tafel.

Traktaties

Door de vele verjaardagen en kinderen die afscheid nemen, krijgt een kind aardig wat traktaties aangeboden. De voorkeur gaat met nadruk uit naar een gezonde traktatie als de kinderen trakteren; gezond kan ook erg lekker en feestelijk zijn. Met een beetje fantasie en ideeën uit tijdschriften is er een leuke traktatie te maken.

Ouders worden geadviseerd na te vragen of er allergieën in de groep zijn waar men rekening mee kan houden!

Bij feestelijkheden kan het voorkomen dat de leidsters het eten en drinken verzorgen; de leidsters geven dit tijdig aan de ouders door en zullen dan ook rekening houden met allergieën.

Allergieën

Ouders worden verzocht allergieën of dieet van het kind schriftelijk en gedetailleerd door te geven aan de leidsters, zodat er rekening gehouden kan worden met wat het kind wel of niet mag eten en drinken of waar het wel of niet mee kan spelen.

Ook wordt er verzocht een trommeltje met alternatieve traktaties op het Kindercentrum te zetten.

4.2.4 WC-ronde

Na het eten en drinken gaan de peuters om de beurt naar het toilet. In de gang zijn twee wc's voor De Kleine Prins. De kinderen kunnen onder toezicht zelfstandig naar toilet gaan en worden zo nodig geassisteerd door de leidsters. Na het plassen wassen de kinderen hun handen en keren terug naar het lokaal.

Verschoning

Tijdens de plasronde worden peuters die nog een luier dragen gecontroleerd en zullen zonodig verschoond worden. Als zij een luier met ontlasting hebben, worden zij direct verschoond. Zolang het kind niet zindelijk is, nemen de opvoeders zelf papieren luiers mee voor hun kind. Ze zorgen ervoor dat er een luier in de tas zit en eventueel extra kleding om te verschonen.

Zindelijkheid

Zindelijk worden is voor veel kinderen een heel proces. Een kind is niet van de één op de andere dag zindelijk. Het moet daar zelf aan toe zijn. Op het Kindercentrum is de voorbeeldfunctie van de andere kinderen groot. Het kind ziet andere kinderen op de wc gaan en wordt gestimuleerd om het zelf te proberen. Als ouders aangeven met zindelijkheidstraining bezig te zijn zal de leidster proberen te letten op de reactie van het kind en zal regelmatig voorstellen om naar de wc te gaan. Wil het kind zelf nog niet, dan is dat ook prima. Doet het kind wel een plasje op de wc dan zal de leidster het kind daarvoor prijzen. Om het zindelijk worden te stimuleren krijgt het kind een beloningskaart waarop het kind bij elk toiletbezoek een sticker krijgt. De volle kaart mag mee naar huis genomen worden.

Bij het zindelijk worden, leert het kind meteen dat het de handen moet wassen en het mag zelf de wc doorspoelen. Het kan wel eens voorkomen dat een kind zo in het spel is dat het vergeet naar de toilet te gaan, daarom worden ouders geadviseerd extra kleding mee te geven. In noodgeval beschikt het Kindercentrum over reservekleding.

4.3 Waarden en normen

4.3.1 Positief zelfbeeld

Positief zelfbeeld

Belangrijk voor een goede sociaal-emotionele ontwikkeling is dat kinderen zich veilig en geborgen voelen. Door positief in te gaan op blijdschap, verdriet, woede, angst en onverschilligheid wordt de ontwikkeling gestimuleerd van het leren kennen van de eigen gevoelens, het hiermee om kunnen gaan en deze gevoelens aan anderen duidelijk (durven) maken.

Om een positief beeld van zichzelf te kunnen ontwikkelen, geven we de peuter complimentjes bij gewenst gedrag en bij alles wat hij al kan. Ook geven we opbouwende kritiek. Ongewenst gedrag negeren we zoveel mogelijk, mits het geen gevaar oplevert voor het kind of zijn omgeving. Door niet in te grijpen als het niet echt nodig is, leert het kind de gevolgen van zijn gedrag te ervaren en leert hij zelf verantwoordelijk te zijn voor zijn gedrag.

De gevoelens van de peuter worden serieus genomen, er wordt naar hem geluisterd en met hem meegeleefd. Er wordt de kinderen aangeleerd beleefd te zijn tegen volwassenen en de leidster.

Om conflictsituaties tussen peuter en leidster uit de weg te gaan, hanteren we een vaste dagindeling met vaste regels. Hiermee bereiden we de peuters voor op de dingen die komen gaan. Op deze manier leert de peuter ook geven en nemen en kan hij zijn eigen karakter gaan vormen.

Bij peuters is het besef van goed en kwaad nog volop in ontwikkeling en **ze** kunnen werkelijkheid en fantasie moeilijk uit elkaar houden. Op een consequente en rustige manier wordt de peuter uitgelegd wat goed is en wat niet. Op deze manier wordt hem geleerd met zijn geweten om te gaan.

De leidsters denken vanuit het kind en laten de peuter merken dat ze hem begrijpen. Hierbij zullen de leidsters structuur en grenzen in acht nemen.

Vast afsprakenlijstje

De leidsters werken volgens een vast afsprakenlijstje. Op deze wijze zijn de grenzen en regels iedere ochtend hetzelfde en is het duidelijk voor de peuter.

Dit afsprakenlijstje (bijlage 1) kunt u vinden op pagina 26.

4.3.2 Omgaan met verschillend gedrag/emoties

Het typerende van de peuterleeftijd is het ontdekken van de wereld om hem heen, waarin zoveel waarden en normen heersen. Hier hoort ook angst, huilen, agressie en het ontwikkelen van de eigen wil bij. De leidsters trachten zo positief mogelijk met deze verschillende gedragingen om te gaan.

Verskillend gedrag/emoties:

Peuterangst

Peuters kunnen soms erg angstig zijn. Zij kunnen last hebben van verlatingsangst (angst zijn moeder kwijt te raken), faalangst (angst om fouten te maken) of angstig zijn voor nieuwe situaties. Ook een kind met een levendige fantasie kan gemakkelijk angstig worden omdat hij overal "spoken ziet". De leidsters trachten de angst te verminderen of weg te nemen door de peuter vertrouwen te geven dat mama hem altijd weer komt ophalen. Ze trachten zijn zelfstandigheid en zelfvertrouwen te stimuleren, door de peuter te helpen en het samen te doen totdat hij het zelf kan. Ze tonen begrip voor zijn angst en samen zoeken ze op een positieve manier naar een oplossing.

Huilen

Door het kind het gevoel te geven dat hij begrepen wordt, ervaart ieder kind dat hij mag huilen als hij verdrietig is, boos is of pijn heeft. De wat oudere peuter, bij wie de taal al wat beter ontwikkeld is wordt gestimuleerd te "zeggen" wat er is.

Agressie

Agressie wordt vaak als ongewenst gezien, meestal is agressief gedrag een gevolg van een gevoel van ontevredenheid, doordat iets niet lukt of omdat hij iets niet krijgt wat hij hebben wil. Omdat de peuter zich nog niet goed met de taal kan uitdrukken, laat hij via zijn gedrag zien wat hij wil. Door geduld te tonen, rustig met het kind te praten en hem eventueel te helpen, trachten de leidsters het agressieve gedrag te verminderen.

Eigen wil

Tijdens de peuterleeftijd ontdekt het kind dat hij ook een "persoon" is en dat hij door "ik wil.." te zeggen kan laten merken wat hij wil doen of wil hebben. Ook ontdekt hij dat hij het woordje "nee" kan zeggen en dat hij zich kan verzetten tegen iets wat hij niet wil. Door hem zoveel mogelijk de gelegenheid te geven zelf te proberen en zelf te ondervinden ontdekt hij wat hij waard is. De leidsters proberen conflictsituaties uit de weg te gaan, hem voor te bereiden op de dingen die komen gaan en hem rustig uit te leggen waarom iets "echt" niet kan. Deze flexibele

maar consequente omgang met de peuter leert hem dat hij "iemand" mag zijn met een eigen karakter.

Ongewenst gedrag

In de omgang met anderen leren kinderen zich waarden en normen eigen te maken. Bij jonge kinderen wordt dit in hoofdzaak bereikt door het gewenste gedrag te belonen en het ongewenste gedrag te corrigeren.

Als bepaald gedrag blijft voortduren is het belangrijk om met de ouders te praten. Er kan ook iets anders aan de hand zijn.

Problemen in het gezin

Bij problemen in het gezin, zoals ziekenhuisopnamen of overlijden van een bekend iemand van de peuter wordt de ouders geadviseerd dit aan de leidsters door te geven. In geval van gedragsverandering van het kind kunnen de leidsters hier direct op reageren en het kind op de juiste wijze extra aandacht geven.

Een baby in het gezin

De geboorte van een broertje of zusje is een emotionele gebeurtenis voor de peuter. Het kind moet de aandacht van zijn ouders delen met de baby. De peuter kan hierdoor een terugval in zijn gedrag krijgen, zoals weer in zijn broek plassen, duimen en huilerig of agressief gedrag vertonen. Ook kan het kind stil worden. Door niet te veel te praten over de baby, niet in te gaan op de terugval en de peuter te laten voelen dat hij nog steeds hetzelfde kind mag zijn, wordt geprobeerd hem weer vertrouwen in zichzelf te geven.

4.3.3 Belonen en straffen

Door regelmatig de voornaam van de peuter te gebruiken, leert hij wie hij is, hoe hij heet en dat hij iemand mag zijn. Dagelijks wordt er gewerkt aan zelfstandigheids- en de zelfredzaamheidstraining, zoals zelf handen wassen, zelf jas aantrekken, een puzzeltje maken of zelf iets opruimen. Hierbij zal de peuter ook geleerd worden, dat fouten gemaakt mogen worden. Het gedrag van een peuter kan door de leidster worden beïnvloed. Zij kan aan dit gedrag namelijk een extraatje, een beloning of een straf toevoegen.

Belonen

Als het kind iets doet waarvan de leidster wil dat de peuter het voortaan altijd doet, bijvoorbeeld opruimen, zelf jas aan trekken of naar de wc gaan, krijgt hij een compliment, een schouderklopje, een aai over z'n hoofd of een sticker. Dit zijn allemaal fijne dingen voor de peuter die hem aansporen om het nog een keer te doen.

Daarnaast is het belangrijk voor de ontwikkeling van een positief zelfbeeld, om regelmatig complimentjes en positieve aandacht te ontvangen. Niet alleen als reactie op wat de peuter doet, als ook op wie de peuter is.

Straffen

Conflicten tussen peuters

Het geweten van een peuter moet zich nog ontwikkelen. Op een rustige manier wordt de peuter uitgelegd wat goed is en wat niet. Op deze manier wordt zijn geweten gevormd. De peuter leert echter nog het meest door ervaring. Bij ongewenst sociaal gedrag is de reactie van de andere kinderen belangrijk. Vaak lossen conflicten tussen peuters zich op zonder ingrijpen van de leidster. Voorop staat dat kinderen zich in alle gevallen veilig voelen in de groep. Daarom probeert de leidster het zelfvertrouwen van minder weerbare peuters te versterken en een agressieve peuter af te remmen. Lichamelijk geweld zoals slaan en schoppen zal de leidster duidelijk verbieden. Het belonen heeft hier de voorkeur boven het straffen. De meest gebruikte correctie is duidelijk toespreken. Als dit niet helpt wordt het kind apart op een stoeltje gezet.

Als iets moet

Het is niet mogelijk en ook niet wenselijk om de peuter in alles zijn zin te geven. Op bepaalde momenten worden er dingen van de peuter verwacht die moeten gebeuren, zoals een jas aan doen bij het buiten spelen. Op dat moment zal de leidster bepalen wat verstandig is: negeren, uitleggen, humor.

Als iets niet mag

Agressief spel, zoals gooien met speelgoed, anderen duwen, pijn doen of iets afpakken wordt niet getolereerd. De leidster zal de peuter hier consequent op aanspreken en bij herhaling apart op een stoeltje zetten.

4.3.4 Feesten

Verjaardagen en afscheid

Als er een peuter jarig is en/of afscheid neemt, wordt hier aandacht aan besteed in de ochtendkring. De andere kinderen wordt verteld dat het een feestelijke dag is, omdat er iemand jarig is. Op deze manier leven ze met elkaar mee. Meestal wordt het eigenlijke feestje in de laatste kring gevierd. De jarige krijgt een feestmuts op, er worden liedjes gezongen, muziek gemaakt en kaarsjes aangestoken. Als laatste trakteert de peuter en wordt er een boek voorgelezen met het thema 'verjaardag' of 'naar school'.

Christelijke feestdagen

We vinden het belangrijk om de peuters de verhalen uit de Bijbel te vertellen. We willen dat zij de inhoud van de verhalen leren kennen. Ook maken we een begin met het ontdekken van de betekenis van een Bijbelverhaal. De christelijke feestdagen: Kerst, Goede vrijdag, Pasen, Hemelvaart en Pinksteren, zijn een onderdeel in het Bijbelthema rooster. Als één van deze feestdagen aan de beurt is, wordt hier extra aandacht aan geschonken, passend bij het verhaal. Extra aandacht houdt in dat bij Kerst er een kerstfeest voor de kinderen wordt georganiseerd. Ook worden de creatieve activiteiten en de aankleding van de zaal hierop aangepast.

Overige feesten

Hiernaast is er het sinterklaasfeest. Dit wordt op de ochtenden in de aparte groepen gevierd. Ook nu worden de creatieve activiteiten en liedjes hierop aangepast.

Als laatste is er het slotfeest. Aan het eind van het schooljaar is er een ochtend met alle peuters van het Kindercentrum. Het feest heeft een bepaald thema en de verjaardagen van de leidsters worden gevierd. Rondom dit thema worden activiteiten georganiseerd.

4.3.5 Verschillende culturen en geloven

Peuters uit andere culturen of met een andere achtergrond zijn van harte welkom op ons Kindercentrum, mits de ouders onze christelijke identiteit respecteren en de afspraken ondertekenen die op het inschrijfformulier staan vermeld.

De leidsters zullen de bijbelse boodschap doorgeven aan de peuters d.m.v. bijbelverhaal, liedjes en het vieren van de christelijke feestdagen. Zij respecteren de andere culturen en peuters met een andere achtergrond en zullen als het mogelijk is de gebruiken respecteren.

Taalontwikkeling

De aandacht voor taal is belangrijk voor kinderen van andere culturele achtergronden die thuis een andere taal spreken.

Op 'De Kleine Prins' wordt Nederlands gesproken, zodat elk kind deze taal leert te begrijpen en spreken. Het aanleren van de Nederlandse taal gebeurt spelenderwijs en in de vorm van boekjes voorlezen, verhaaltjes vertellen, liedjes zingen, voorwerpen benoemen, gesprekjes voeren met de kinderen en in de alledaagse omgang met elkaar.

Eetgewoonten

Bij de eetgewoonten (o.a. bij feestelijkheden) houdt het Kindercentrum rekening met andere culturen, geloof of visie. Mag een peuter bepaalde levensmiddelen niet eten dan wordt de ouder/verzorger gevraagd dit duidelijk door te geven aan de leidsters van de betreffende groep.

Hoofdstuk 5 Contacten met ouders/verzorgers

5.1 Contacten met ouders

Inschrijving

Als ouders/verzorgers hun peuter willen inschrijven bij "De Kleine Prins kunnen zij een inschrijfformulier ophalen bij het Kindercentrum tijdens de ochtenden, downloaden via de website www.kcdekleineprins.nl of opvragen bij Karin van 't Hof (015) 2579685. Tijdens de ochtenden kunnen ouders uitleg krijgen over het Kindercentrum als de tijd of het moment dit toelaat. In overleg met Karin van 't Hof kunnen ouders ook altijd komen kijken alvorens ze hun kind inschrijven. Dit is vaak het eerste contact van ouders met het Kindercentrum.

Als een kind geplaatst is, maar ouders willen hun peuter incidenteel of structureel meerdere ochtenden plaatsen; dan kunnen ouders eveneens contact opnemen met Karin van 't Hof.

Haal/brengmoment

Aan het begin en aan het eind van de ochtend is er voor ouders/verzorgers de gelegenheid om een gesprekje met de leidsters te hebben. Dit kan gaan over het globaal reilen en zeilen op de peutergroep. Er is dan ook de mogelijkheid om iets te vragen of door te geven. Zijn er onderwerpen die een langere tijd nodig hebben of vertrouwelijk zijn, dan worden ouders geadviseerd een afspraak op een ander tijdstip met de betreffende leidster te maken.

5.2 Activiteiten met ouders

Aanwezigheid eerste ochtend

Tijdens de eerste speelochtend van de peuter worden de ouders de gelegenheid geboden om de ochtend aanwezig te zijn. Op deze manier kunnen ouders/verzorgers kennismaken met de leidsters en een indruk krijgen van de werkwijze van de leidsters en de groep.

Assistentie tijdens feestelijke activiteiten

Bij feestelijke activiteiten worden ouders gevraagd om de leidsters te assisteren in de uitvoering en/of voorbereidingen. Zo kan gevraagd worden om te helpen op de ochtend zelf wanneer de feestelijke activiteit plaatsvindt. ~~Zo~~ Ook kunnen zij benaderd worden om iets klaar te maken of voor te bereiden voor het feest.

Kerstfeest

Per seizoen wordt er een centraal kerstfeest gevierd waarbij ouders de gelegenheid krijgen hierbij aanwezig te zijn. Mocht er assistentie nodig zijn, dan kunnen ouders/verzorgers daarvoor benaderd worden.

Sinterklaasfeest

Het sinterklaasfeest wordt in de groepen apart ~~wordt~~ gevierd. Ouders worden hiervan tijdig op de hoogte gesteld.

Oudercommissie

De oudercommissie bestaat uit drie ouders. Zij ondersteunen het werk van het Kindercentrum, door het (mede)organiseren van ouderavonden en de Jantje Betoncollecte. Ook kunnen zij advies geven over besluiten die genomen moeten worden.

5.3 Gezinsmappen/plakboeken

Gezinsmappen

Peuters die op het Kindercentrum komen zullen een gezinsmap krijgen. Dit is een map die zal gaan rouleren tussen ouders en leidsters. Twee maal per jaar (voor de kerst- en meivakantie) zal deze worden meegegeven. De gezinsmap is bedoeld om de interactie tussen ouders en het Kindercentrum te vergroten. Zo zijn ouders op de hoogte van wat er zoal gebeurt op de ochtend wanneer de peuter komt spelen en kan de peuter ook iets van zichzelf of van thuis laten zien door het in de map te schrijven of te plakken.

Bijlage 1

Vast afspraken lijstje met duidelijke regels en grenzen:

Regels bij binnenkomst:

- Is de peuter eenmaal in het Kindercentrum, dan mag hij of zij niet meer, zonder medeweten van de leidster, het lokaal verlaten. Ook als de ouder/verzorger nog in het Kindercentrum is.

Regels tijdens het vrije spelen:

Omgang met elkaar

- Kinderen mogen elkaar niet wegduwen, pijn doen en niets van elkaar pakken. Agressief spel wordt niet getolereerd.
- Kinderen mogen niet tegen elkaar aanbotsen met groot speelgoed (bijvoorbeeld poppenwagens) of tegen een ander kind aanrijden.

Omgaan met speelgoed

- Kinderen mogen niet met speelgoed gooien en geen speelgoed moedwillig stuk maken.
- Na het spelen met een bepaald soort speelgoed wordt getracht de kinderen te leren eerst het ene op te ruimen alvorens met het andere te gaan spelen.
- Er mag niet met speelgoedmeubilair gesleept worden, bijvoorbeeld het keukentje en poppenbedje moeten in de poppenhoek blijven.
- De loopauto's mogen niet in de poppenhoek, omdat de ruimte daarvoor te klein is.
- Niet botsen met groot speelgoed (bijvoorbeeld poppenwagens) en niet over speelgoed heen rijden of tegen een ander kind aanrijden.

Regels m.b.t. de zandbak (binnen en buiten)

- Bij het spelen met zand het zand in de zandbak houden, niet gooien met zand en eenmaal handen gewassen dan niet meer met zand spelen.

Spelen met water:

- Zonder toestemming van de leidsters mag er niet met water worden gespeeld.

Speelplekken

- In de bureauhoek mag niet worden gespeeld.
- Er mag niet op tafels of in de raamkozijnen worden geklommen.
- Getracht wordt samen met de kinderen op te ruimen en alles op een vaste plek terug te leggen.
- Niet rennen in het lokaal.

Regels rondom de trap

- Niet spelen op de trappen
- Niet glijden van de leuning van de trap
- Geen speelgoed in je hand als je de trap op-/of afklimt.
- Niet duwen en trekken aan en met elkaar.

Hygiëne regels

Regels bij de toiletgang:

- Doortrekken en je handen wassen.
- Rustig lopen in de gang.

Regels bij het eten:

- Aan tafel blijven zitten, bij nieuwe kinderen wordt dit niet gedwongen maar langzaam aangeleerd.
- Handen wassen voor en na het eten en drinken.
- Niet spelen met eten en drinken.

- Geen speelgoed tijdens het eten en drinken op tafel.
- De leidster zegt wanneer de kinderen van tafel mogen.
- Kinderen mogen niet staan op de bankjes van de hoge instructietafel.

Regels bij het buitenspelen:

- De kinderen mogen niet naar binnen gaan.
- Niet op de zandbak lopen.
- Springen bij de muur
- Niet achterop de fietsen zitten.
- Niet met fietsjes en dergelijke in de voetbalkooi en niet tegen het hek van de voetbalkooi op klimmen.
- Rustig fietsen, niet botsen en op tijd remmen

Regels bij activiteiten:

- Tijdens de activiteit aan tafel blijven met het materiaal.
- Alleen op het eigen papier of desbetreffende voorwerp verven, plakken of kleuren.
- Handen wassen na de activiteit.
- De klei moet op tafel blijven.
- Kralen rijgen en hamertje tik mag alleen aan de hoge instructietafel.

Bijlage 2

Aanmelding van kinderen met een beperking:

Kinderen met een beperking (visueel gehandicapt, auditief gehandicapt, verstandelijk, lichamelijk en meervoudig gehandicapt, langdurig zieken en kinderen met psychiatrische stoornissen en ernstige gedragproblemen.)

Kinderen met beperkingen kunnen worden toegelaten. In deze situatie beslist het bestuur over de toelating tot het Kindercentrum na zorgvuldig overleg met het gehele team en uitgebreide consultatie.

Bij de afwegingen voor deze toelating moet duidelijk zijn dat het Kindercentrum voldoende toegerust is om passende hulp aan het betreffende kind te verlenen.

Dit moet blijken uit de hierna volgende overwegingen en criteria:

- 1 De leidsters, die de begeleiding van het kind (waarvoor toelating wordt gevraagd) moeten gaan uitvoeren, zijn voldoende deskundig.
- 2 De organisatie van het Kindercentrum is zodanig ingericht, dat de speciale zorg aan het kind (waarvoor toelating wordt gevraagd) voldoende aandacht voor de overige kinderen waarborgt.
- 3 Het gebouw en de faciliteiten zijn voldoende aangepast of kunnen op eenvoudige wijze worden aangepast aan de specifieke beperking(en) van het kind, waarvoor toelating wordt gevraagd.

De kernvraag blijft:

Kunnen wij dit kind en de overige kinderen in de desbetreffende groep de zorg / het onderwijs (blijven) bieden die zij nodig hebben?

In eerste instantie zal een gesprek plaatsvinden met de coördinator waarbij alle belangrijke en benodigde informatie van de kant van de ouders wordt uitgewisseld.

Het verdient aanbeveling dat het betreffende kind ook aanwezig is.

De gegevens uit dit gesprek worden schriftelijk vastgelegd. (Intakeformulier A)

Na het gesprek zal er een informerende en besluitvormende vergadering plaatsvinden met het hele team. Wij hechten er aan dat besluiten teambreed gedragen worden.

Extra informatie kan nodig zijn om tot een goed besluit te komen.

Deze informatie winnen we in bij de ouders of externe deskundigen.

We richten ons erop de ouders binnen een termijn van twee maanden op de hoogte te stellen van onze beslissing. Dit zal plaatsvinden in een mondeling overleg, waarin onze beslissing zal worden uitgelegd en gemotiveerd.

Bij een positieve beslissing van aanname zal er een vervolgpcedure gestart worden waarin de praktische zaken onderwerp van gesprek zullen zijn. Gegevens die van belang zijn worden schriftelijk vastgelegd in een handelingsplan, het zogenoemde "afsprakencontract". (Intake formulier B)

Daarin staan ook de duur van de overeenkomst, de besteding van gelden, de speciale begeleiding op het Kindercentrum en de momenten van evaluatie vermeld.

Dit handelingsplan zal binnen een maand na plaatsing in overleg met ouders en coördinator worden samengesteld.

Minstens twee maal per jaar is er een evaluatie met coördinator en leidsters van de betreffende groep(en) waar het kind geplaatst is. Tijdens deze evaluatie wordt een afweging gemaakt of de plaatsing binnen ons Kindercentrum kan worden voortgezet. Het zal duidelijk zijn dat de ouders/verzorgers bij dit overleg worden betrokken.

Bij een eventuele negatieve beslissing van aanname zal dit zowel mondeling als schriftelijk gemotiveerd worden.

Verdere aandachtspunten aannamebeleid

- 1 Kinderen kunnen alleen worden aangemeld door middel van een inschrijfformulier dat door het Kindercentrum wordt verstrekt;
- 2 Per individuele aanmelding wordt bekeken of het aangemelde kind kan worden toegelaten en in welke groep hij/zij wordt geplaatst.

Daarbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een evenwichtige balans in groepsgrootte
- De realisatie van kwalitatief goed onderwijs
- De leidsters kunnen op normale wijze hun taak vervullen
- Ons Kindercentrum moet het kind werkelijk wat te bieden hebben op het gebied van haar/zijn cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling
- De eventuele kosten die gemaakt moeten worden voor aanpassingen aan gebouw ed. moeten financieel haalbaar zijn

Beoordeling en communicatie naar de ouders/verzorgers

De beoordeling van bovenstaande uitgangspunten, die kan leiden tot de toelating van een kind in een andere groep dan de gevraagde of het niet toelaten van een kind, wordt verricht door bestuur en team van ons Kindercentrum.

Leidt deze weging tot verwijzing naar een andere groep of het niet toelaten van het kind, dan wordt dit schriftelijk en gemotiveerd - in de betekenis dat verwezen wordt naar de bovenstaande uitgangspunten - kenbaar gemaakt. Als een kind niet tot ons Kindercentrum toegelaten wordt, ontvangen de ouders een advies m.b.t. een andere instelling.

Het bestuur/coördinator van het Kindercentrum informeert de ouders/verzorgers van het kind en bespreekt de inhoud van het advies. Van dit gesprek wordt een schriftelijk verslag gemaakt.

Intake formulier B

Onderwijskundige (individuele) begeleiding die het kind nodig heeft :

Per dag :
.....
.....

Per week :
.....
.....

Externe instantie die we nodig hebben :

.....
.....
.....

Materiële voorzieningen die nodig zijn:

.....
.....
.....

Medische (individuele) begeleiding die het kind nodig heeft :

Per dag :
.....
.....

Per week :
.....
.....

Externe instantie die we nodig hebben :

.....
.....
.....

Materiële voorzieningen die nodig zijn :

.....
.....
.....

Interne observatie :

Het kind is vanuit ons Kindercentrum onderzocht/geobserveerd door :

.....
.....
.....

Datum observatie: __ - __ - ____

Externe observatie:

Het kind is vanuit een externe organisatie onderzocht/geobserveerd door :

.....
.....

Naam externe organisatie:.....

Datum observatie: __ - __ - ____

De groep:

Wat vraagt de groep waarin het kind geplaatst zou kunnen worden nu al van ons?

.....
.....
.....

Welke hulpverleningsmogelijkheden kunnen we bieden, rekening houdend met de groep?

.....
.....
.....

Wat kunnen we binnen het lokaal bieden?

.....
.....
.....

Wat kunnen we buiten het lokaal bieden?

.....
.....
.....

Welke externe hulp kunnen we krijgen?

.....
.....
.....

Extra kosten die gemaakt moeten worden:

A. Aanschafkosten nieuwe materialen/programma's

.....
.....
.....

B. Aanschafkosten aangepast meubilair

.....
.....
.....

C. Aanschafkosten hulpmiddelen

.....
.....
.....

D. Kosten diversen

.....
.....
.....

Totale berekening extra kosten:

A :

B :

C :

D :

Totaal.....

Besluitvorming:

Datum informerende vergadering: __ - __ - ____

Naast team aanwezig:

Datum besluitvormende vergadering: __ - __ - ____

Naast team aanwezig:

Besluit van het bestuur vastgelegd in vergadering van : __ - __ - ____

EINDBESLISSING:

Nog niet plaatsen;

Reden/motivatie:

.....
.....
.....

Niet plaatsen;

Reden/motivatie:

.....
.....
.....

Proefplaatsing voor de periode:

.....
.....
.....

Wel plaatsen in groep:

.....

.....
.....

Wel plaatsen in groep:

indien/mits:

.....
.....
.....

AANVULLENDE OPMERKINGEN

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Vastgesteld op : __ - __ - __
